

večji prijatelj in podpiratelj, otel iz pozabljenosti gorsko-vaškega učiteljevanja ter obvaroval nesreče, ki bi ga bila sicer kot učitelja skoro gotovo zadela. Mera njegovega rogoviljenja je bila že precej polna. Ko je bil le urednik, je bil strogo narodno-radikalen, kar ni bilo tako težko, ko je živel le od narodnega davka. Ko je pa začel prestopati mejo uredniških dohodkov, si je že dovoljeval javnosti za hrbtom marsikateri prestopki na račun narodnega radikalizma. Ko je odprl svojo tiskarno, je molečoval italijanske meščane v italijanskih valbilih podpore za svojo tiskarno. V dneh bojkota je Slovence podil k slovenskim trgovcem, on pa in njegovi ožji sorodniki so zahajali k laškim trgovcem. Takrat pričeto igro s slovensko javnostjo dosledno nadaljuje, vendar pa že v taki meri, da je že sam uverjen, da je skrivanje in zatajevanje nemožno. Zato si je narodni radikalizem prikrojil po svoje. Prilagodil si je metode „preoblačenja“. Kadar kaže, slede narodnjaka in obleče žida in kot tak bije v „Soči“ v obraz celo zmernim in skromnim narodnim zahtevam. Tako n. pr. reagira v predzadnji „Soči“ na našo notico o „Trg. Domu“ in najde po vsem naravno, da slovensko ime tega poslopja zatajuje in rabi laško ime ulice ne le za Nemce in Lahe, ampak tudi za Slovence! Tako daleč je dospel narodni radikalizem Gabrščekov!

Sto kron za vsak vinar, ki ga je dobila „Gorica“ od hipotečnega zavoda, dobi Gabršček, ako dokaže svojo trditev. Pa to mu ne pride na misel. Naj se vendar obrne na tisti vir, iz katerega je izvedel za podporo „Corrierom“. Gotovo bi mu rad postregel. In ponavljamo še enkrat: „Gorica“ je dobila od tega zavoda le 2 oglasa, ki sta bila plačana kakor drugi oglasi. To je resnica! In resnica je tudi to, da bi Gabršček rad dobival plačane inserate od hipotečnega zavoda. Ker jih ne dobiva, se jezi! Njemu je le za denar. Poznamo ga dobro!

To vest je po „Soči“ prinesel tudi list „Il Gazzettino Popolare“ in pristavlja, da ne veruje, da bi bilo to res ter zahteva od deželnega odbora pojasnila. — Zanašamo se na kulanco tega lista in upamo, da bo prinesel našo izjavo, da ta je vest, kar se „Gorice“ tiče popolnoma izmišljena.

Barabski ton nam očita „Soča“. To dejstvo, da je „Soča“ enkrat ogorčena nad barabskim tonom, je vzbudilo splošno veselost; kajti nihče nemore v „Soči“ najti drugačnega tona. Vso „Sočo“ skozi in skozi prepeva sam barabski ton. In česar je polna sama, to očita drugim.

Hud poper je za Gabrščeka sledeče odprto pismo, ki ga je prinesla „Domovina“ dne 7. t. m. Pismo se glasi: Gospodu Andreju Gabrščku, „zaslužnemu založniku“ etc. etc. par prijateljskih besed v odgovor in premislek.

Na moje naznanilo Dumas-ove knjige „Grof Monte Cristo“, ki jo je prinesla „Domovina“ 14. decembra, ste odgovo-

rili v „Soči“ z dne 22. decembra. Ker mi je znano dejstvo, da so med založniki prijazni in kulantni ljudje bele vrane, me ton, v katerem je odgovor pisan, ni prav nič frapiral. Laskavo pa je zame, da ste ravno meni odgovorili, ker ste doslej na vse kritike in dobre nasvete, ki so se Vam dajali po različnih listih, trdovratno molčali. V razžaljenem samoljublju ste mojo oceno površno prečitali, potem pa napisali ogorčen odgovor. Umevno je torej, da so se v ta nepremišljen odgovor vrinile stvari, ki jih jaz niti trdil nisem, ki mi jih torej naravnost podtikate. To se vidi posebno glede stvari, ki sem jih baje trdil o prevodu in prevajalcu omenjenega dela. Zato pada tista razprta tiskana grda laž na Vas, gosp. „zaslužni založnik“.

Glavni grehi, ki mi jih očitajte, pa so: 1. da blebelam; 2. da ne povem, po kakem sistemu in principu bi morali Vi izdajati knjige; 3. da sem „kritik“, ki meče samo polena pod noge možem, ki kaj delajo in da ne delam nič drugega, nego zgago; 4. da se po krivem spodtikam nad vezjo; 5. da mečem polena pod noge „zaslužnemu založniku“ (tako se imenujete sami!) v veliko veselje klerikalcev, ki so kar hlastno pograbili po tej debeli kosti...; 6. očitajte mi zloben namen.

Vmes ste še zlobno omenili, da menda nimam pravih pojmov o umetniški vrednosti omenjenega romana in da najbrže tudi jaz ne posegam po originalih.

Blebetavost se pač najbolje pozna Vašem konfuznemu odgovoru, ki ste ga zabelili s par stavki samohvale in v katerem zmedeno ponavljate cele stavke. Moji oceni pa ste sami priznali sistem, dasi se pozna na vsem Vašem odgovoru, da ga niste razumeli. Če zahtevate od mene pouka, po kakem sistemu in principu naj uredite svoje publikacije, je to naravnost smešno. Vašim nedostopnim in gluhim ušesom se je že tolikokrat pridigalo, da se v praksi na nobeno stran ne držite principa, ki ga v „Soči“ tako paterično proglašate: da se da v dobri obliki za nizko ceno dobro knjigo. Iz tega se pač najbolje vidi, koliko je vredno Vaše založniško delo. Sicer pa Vam je glede tega stavil pred ¼ leta konkretne predloge nek Dr. K. S. v „Slovanu“. Ali se Vam je zdelo vredno odgovoriti, tega ne vem; da ne upoštevate njegovih besed, to vidim. Če Vam delam zjago, me to nič ne žalosti; mogoče bodete s časom vendar uvideli, da ste na krivih potih. Kar se vezi tiče, moram omeniti, da sem videl pri nekem knjigarju (ne antikvarju) skrajno neukusno vezan izvod knjige „Quo vadis?“ Modrost, da se v tiskarni knjige tiskajo, a ne vežejo, ki ste jo razprto natisnili, lahko ohranite sami zase. Samohvalo pa, da se v Vaši knjigoveznici knjige vežejo lepo in okusno, mirno notiram. Če so se klerikalci okoristili s to zadevo, me prav nič razburja. Vi zahtevate molk ali pohvale od mene vsled nekake liberalne solidarnosti, ki jo sponirate, a se motite. Če Vas Vaši libe-

ranci hvalijo, ker ste z njimi vred liberalci, potem ste Vi vredni njih in oni Vas. Lepa kompanija! Jaz nisem liberalci, a če bi tudi bil, bi se ne dal od niko-gar vezati. Koketna nečimernost, s katero se sami zavete „zaslužnega založnika“, mi je naredila mnogo veselja in tihe radosti. Zloben namen komu kratko očitati, je zelo lahko in ceno; kaj natančnejšega povedati o tem pa je nevarno. Zato ste mi mirno vrgli to poleno, sicer pa previdno molčite.

Da se z Vami ne morem kregati o umetniški vrednosti Dumasovega dela in njegovi primernosti za slovenski književni trg, to mi lahko prizna vsak, ki kolikor toliko pozna Vaše delo. Da posegam res po originalih, o tem se je lahko prepričalo Vaše uredništvo in tudi Vi pred poldrugim letom. Da ste z zmagoslavno gesto hlastnili tudi po eni tiskovni napaki, to se pri tako hladnokrvnemu kritiku, kakor ste Vi, lahko razume.

Za nameček še nekaj drobiža. Vaše publikacije pazljivo zasledujem že peto leto. Knjigi Jestřab contra Hrdlička in Kapitanova hči sem stavek za stavkom primerjal s češkim, oziroma ruskim izvirnikom. Tako sem do dobra spoznal vrednost Vaših publikacij. Ben Har je naravnost atentat na dober okus, kar se tiče jezika. Da se je v kljub temu razprodal, tega so krivi baš oni „klerikalci“, s katerim me strahite. Vaše uredništvo je nekoč zahtevalo od nekoga, naj s prevodom vred pošlje tudi izvirnik; ogromna večina Vaših publikacij pa kaže, da ni v celem uredništvu človeka, ki bi lahko kak prevod kontroliral.

Takega drobiža bi Vam lahko s podrobnimi dokazi napisal celo knjigo, debelo za tri Grofe Monte Cristo, če bi mi Vi dali jamstvo, da bo imela stvar pri Vas uspeh ali če mi daste za to na razpolago svojo „Sočo“. Na tak način Vam preskrbim za dolgo dobo brezplačen podlistek, ki bo gotovo bolj zanimiv in ki bo marsikomu (mogoče tudi Vam!) več koristil, ko famozni Grof Monte Cristo.

Sploh pa Vam svetujem, da začnete najprej pri sebi, da odpravite nedostatke, ki Vam jih različni „zgararji“ očitajo in pisec teh vrst bo prvi, ki Vam bo glasno trobil hvalo. Dotlej pa bo pridno (in seveda tudi neustrašeno!) na straži stal najnovejši „zgarar“.

Slovansko bogoslužje. — „Piccolo“ poroča, da so škofjski ordinarijati vzhodnih pokrajin, Primorske, Hrvaške in Dalmacije, dobili nov odlok rimske kongregacije obredov o staroslovenskem bogoslužnem jeziku. Novi dekret, ki je bil izdan 18. dec. 1906, se razglasi v kratkem. Ta dekret bo definitivno rešil vprašanje staroslovenskega jezika v teh deželah. — Tako poroča „Piccolo“.

Poziv. — „Soča“ piše v svoji 1. številki, da je dobila interesanten dopis o škandalih v nekem farovžu v gorah — kjer je pohujšanje velikansko — kjer je žrtev mlado dekle; in pravi „o sveti katoliški cerkvi je to nekaj navadnega“. Vsi duhovniki iz kobarškega okraja

pozivljamo „Sočo“ — da imenuje onega duhovnika in oni farovž, če je res, kar je pisala. Ordinarijat pa pozivljamo, da takoj odstavi in kaznuje dotičnega, kakor hitro Gabršček dokaže njegovo hudobijo, ker nečemo vsi trpeti radi enega!

Ako pa Gabršček ne imenuje onega duhovnika — ga imenujemo vsi — lažnjiveca in obrekovalca!

Duhovniki kobarškega okraja.

— Smrtna kosa. — V Gorjanskem je umrl dne 7. jan. 1907 mlad mož Josip Suban. Prehladil se je — in postal žrtev pljučnice. Bil je jako blag mož, nežnega in kot kristal čistega značaja, ki ni niti za las popustil od svojih krščanskih načel. Bil je delavec v nabrežinskih kamenolomih, ali ni se dal nikdar v pest našim zapeljanim rudečkarjem. Znanci in prijatelji žalujejo ob njegovi prerani smrti, zlasti pa še njegovih šest zapuščenih sirot.

— Učiteljska vest. — Saplent na pripravljavnici za srednje šole v Trstu g. Justin Arhar je imenovan za provizoričnega učitelja in voditelja pripravljavnice za srednje šole na Proseku.

— Ljudska predavanja. — Profesorji hrvaške gimnazije v Pazinu bodo prirejali predavanja v „Narodnem domu“ vsako nedeljo do velike noči. Lepa je ta misel in želimo mnogo uspeha!

— Srebrno verižico je našel Anton Drašček. Kdor jo je izgubil, jo dobi na policiji.

— Državna policija v Gorici in Trstu je dobila nekoliko premenjene uniforme. Kape so sedaj višje in črne, na ovratniku pri bluzi so pa prišite zvezde.

— Občinske volitve v Št. Andrežu so se vršile v četrtek. Sprememb ni nič.

— Strožje postopanje pri naboru. — Listi poročajo, da bodo odslej pri naboru postopali strožje. Napak na vidu in sluhu ne bodo več tako upoštevali. Na roki bodeta morala od prsta manjkati vsaj dva člena, da bo nabornik oproščen od vojaštva. — Bolj ko doslej bodo pa upoštevali srčne in živčne bolezni.

— Kitajec v Gorici. — V Gorici se sedaj mudi 20 letni Kitajec iz Sangaja Ling Nien Tszo. Gre iz milanske razstave v domovino. Govori le laško in angleško.

— Požar je nastal v torek zvečer okoli 5. ure v Gor. Vrtojbi pri posestniku Josipu Nemec. Zgorelo je nekaj sena. Ogenj so baje povzročili otroci, ki so kuhali v zraven hleva obzidanem kotlu zelje za prešiče ter se igrali z ogajem. — Škode ni napravil veliko, ker je bil kmalu udušen. — Stariši, že zopet stara pesem: Otroke proč od ognja!

— Ogenj. — Iz Kanala se nam piše: V začetku novega leta nam je pretila velika nevarnost požara. Požar je nastal na trgu v hiši gospe Marije Valentinčič. Večje nesreče so preprečili gasilci in vojaki, ki so prišli hitro na pomoč. Posestnica je bila zavarovana, a je žalibog zamudila pred nekaj dnevi ponoviti zavarovanje. Škoda se čeni nad 1000 kron.



Poskusite
in priporočite
≡ izdelke ≡
Vydropske tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Novoporočencem-novicem

priporočā

„Krojaška zadruga“ v Gorici

svojo bogato zalogo: Rumbersko, belgijsko in šlezjsko platno, namizni prti in serviete, brisalke, žepne rute, cvilh, žima in volna v dlaki za madrace, odeje, koce, šivane kuverte, perje za postelje, preproge in zavese itd.

Blago izvrstno. Cene prav nizke in stalne.

